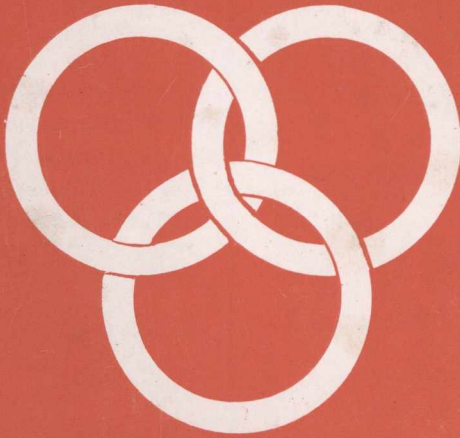

1992. II. NEGYEDÉV

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

7.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Ifjúsági módszertani újság

Felelős szerkesztő:

Szeverényi János

Szerkesztők:

Ablonczy Margit

Bölcsföldi András

Menich Zsuzsa †

Szerkesztőség:

1111 Budapest

Bercsényi u. 14. III/2

Tipográfia:

ifj. Fülöp Attila

Megrendelhető:

piros csekken a szerkesztőség címén.

Előfizetés 1992-re 160 Ft.

Megjelenik negyedévente

Számunk szerzői:

Börönte Márta – gyülekezeti munkatárs

Dávid Lajos – IKE elnök

Dsida Jenő † – költő

Szeverényi János – lelkész

Pilinszky János † – költő

Ablonczy Margit – lelkész

Hikisch Zoltán – tanár

Sárándi Izolda – munkatárs

Szalóki Eszter – tanuló

Sólyom Anikó – tanuló

Marton Tamás – műszerész

Szilágyi Domokos † – költő

Rolf Müller – KIE sporttitkár

Hargitai Ildikó – tanár

P. Tillich – teológus lelkész

Menich Zsuzsa † – lelkész

Harmathy Zsófia – tanuló

Puskás Éva – kerámikus (*h. oldal garafikája*)

Bölcsföldi András – lelkész

Horváth András – fotós

A 7. szám tartalmából

Egy lépéssel közelebb Istenhez	3. oldal
Tanuljunk egymástól – Ifjúsági Keresztyén Egyesület Nagybányán	4-7. oldal
Derű	8. oldal
Erőt ad a megfáradtnak	9. oldal
Tudod-e?	10. oldal
Ének-zene – Gondolatok az „ifjúsági éneklés”-ről	11. oldal
Ten Sing	12. oldal
Tánc – Tánc a keresztyén fiatalok életében	12. oldal
Nürnberg	13. oldal
Vallások, felekezetek, egyesületek, kegyességi irányzatok – Zsidó fiatalok Magyarországon II.	14-15. oldal
Álom a repülőtéren	16-18. oldal
Könyvajánlat	19. oldal
Hírek–Meghívók–Beszámolók	20-21. oldal
Sport – Részlet Rolf Müller könyvéből	21-22. oldal
Kirándulásszervezés – Útjелек	23. oldal
Beszámolók – Irodalmi Kávéház Szeminárium Békéscsabán; Tiszadob'92	24-25. oldal
Elhagyottság és egyedüllét (magány)	26-28. oldal
Akarsz-e játszani?	29. oldal
Éneke az Úr	29. oldal
Szüntelen Imádkozzatok	hátsó borító

Egy lépéssel közelebb Istenhez

A hétköznapiak terhe alatt élő ember a cím ellenpéldáját sugallja, leheli ki önmagából. Nincs időm Istenre!... Vasárnap lefoglal a mosás, főzés, takarítás... Csak idős emberek járnak templom-

ba... Isten? Ugyan?... Régimódi Isten házába jámi... Milyen Isten az, aki megengedi a rosszat?... Kinek van egyáltalán ideje istentiszteletre menni?... Ellenpéldák sokaságai ezek. Rögtön tudunk védekezni. Nem, nem, nem. Nem találunk választ az Igen mellé. Mi találtunk egy lépésnyi közelítést az Úr felé a zene szolgálatában. Egyszer énekekkel próbálkoztunk szolgálni, beindítva gyülekezetünkben a családi istentiszteletet, majd előkerült a gitár, a fuvola, a tapsra csukódó kezek. Lelkes, segítőkész kántorunk (Györi Péter) segítségével szeretnénk komolyan venni a 149. Zoltár első versét: „Dicsérjétek az Urat! Énekeljétek az Úrnak új éneket!” A közös próbák, az énekek tanulása, a szolgálat előtti lámpaláz szorosabban összeforrasztott minket. Közelebb vitt az Úrhoz. Nemcsak mi látjuk ezt így. Bizonyosság szól e mellett, mert Kispest-ről fiatalok jönnek gyülekezetünkbe szolgálni énekekkel, bizonyosságtevésel. Az egyik bizonyoságtételt tovább kell adnom Nektek: A falvakban, kisebb településeken nem áll meg minden vonat. A vonat rendszerinti közlekedéséhez szükséges a vágányváltás. Eddig mindennapi a történet. Csakhogy... valahol egy kis falu bakterja szolgálati utasítást kapott. Fontos vonat érkezéséről értesül. X óra, Y perckor érkezik a vonatnál át kell állítania a vágányt a megteendő irányba.

Ülsz a vonaton. Hidegen hagy? Közömbös maradsz? Ülsz tovább újságot olvasva? Átmész a büfékocsiba? Vagy ledöbbsz és ráébredsz, meghalt értem valaki, VALAKI. Ő ott van ma is a közelebben. Figyeli örömeid, számolja könnyeid. Várja kérésed, óhajtja sóhajod. Kíséri lépteid, hallgatja imádat. Bátran tedd meg a lépést felé. LÉPJ!!!

A vonat nagy sebességgel robbogott. Elközelgett az idő. A bakter időben felkészült a menetire, de ekkor látta meg feléje szaladó gyermekét a

sínek között, akinek nem tudott szólni a vonat érkezéséről. Mit tegyen? Ha átvált, a fia meghal. Ha nem cselekszik, a vonaton százak és százak halnak meg, de az ő fia életben marad. A bakter ÁTVÁLTOTT... Valaki ugyanezt tette az Ő Fiával, halálra adta Érted. Képzeld el, Te is ott

Börönte Márta

IFJÚSÁGI KERESZTYÉN EGYESÜLET

Nagybánya

1990. április 24–1991. április 24.

Bevezető

A gyülekezetünk keretében működő IKE csoport 1990. április 24-én alakult, nem sokkal azután, hogy a megváltozott körülmények lehetővé tették egykori egyházi – köztük ifjúsági – egyesületeink újjászervezését. Ösztönzést, biztatást és konkrét segítséget jelentett kezdettől fogva tartó kapcsolatunk a marosvásárhelyi református fiatalok egy részével, az ott már 1989 előtt is létező, szerveződő ref. ifjúsági mozgalommal

Induláskor 28-an döntöttünk úgy, hogy vállaljuk a megnövekedett feladatokkal járó szolgálat terhét. Mert tevékenységünk szolgálat szeretne lenni, elsősorban a fiatalok, de rajtuk keresztül minden embertársunk elé.

Az IKE „magát az ifjúságot akarja képessé tenni arra, hogy a maga keresztyén életvitelét a szolgálatban, egymás segítésében és az egyházban való munkában kifejtse és érvényesítse.”

A *kezdeti nehézségek* természetesen nem voltak elkerülhetőek. Nagybányán – ahogyan egyházkerületünkben a kevés kivételtől eltekintve – nem voltak közelebbi hagyományai az ifjúsági munkának. Ebből következően:

1). Nem állt rendelkezésre egy már többé-kevésbé összeforrott-összeszokott ifjúsági csoport, amely magja lehetett volna a megújulni kívánó nagybányai ifjúsági mozgalomnak.

2). A gyülekezet egy része meglehetősen könnyen vagy éppen bizalmatlansággal figyelte indulásunkat, főleg kezdetben sok értetlenséggel, idegenkedéssel, sőt vádaskodással kellett szembenéznünk s ilyen megnyilvánulásokkal sajnos olykor-olykor még ma is találkozunk. Természetesen nem szabad általánosítanom – hiszen sokan mellénk álltak és segítettek első bizonytalan lépteink idején – de talán nem sikerült mindenben egyformán tudatosítanunk, hogy csoportunk – jó értelemben vett önállóságra való törekvése mellett – „elfogadja a gyülekezetet, mint Isten által adott keretet, ahol rá a feladatok várnak”, arra törekedve, hogy a közösség szolgálatához a maga szolgálatával hozzájáruljon. Hogy ez nem mindig sikerül úgy, ahogyan azt szeretnénk, annak elsősorban az az oka, hogy:

3). Hiányoztak-hiányoznak az ifjúsági munkához szükséges tapasztalatok. Ezt az úrt hivatott – részben – betölteni, s így mindenképpen segítséget jelentett számunkra (is) az a nemzetközi ifjúsági vezetőképző tanfolyam (IKVT), amelynek a Debreceni Ref. Kolégium adott helyet 1990. június 9–17. között, s amelyen csoportunk négy tagja is részt vett. Bízunk Istenben, hogy az ideai tanfolyam(ok)ra is küldhetünk fiatalokat. Rövid távon azonban mindenképpen hasznosabbnak és célravezetőbbnek tartanám, ha mindenütt, ahol erre a lelkipásztoroknak, segédlelkészeknek lehetőségük, idejük van, maguk állnának a fiatalok mellé nemcsak az ifjúsági bibliaórák, lelki munka erejéig, de éppen a hibás lépések és az ebből fakadó félreértések, nézeteltérések elkerülése végett minden alkalommal, amikor a fiataloknak gyakorlati tanácsra, melléállásra, segítségre van szükségük.

Egyesületünk keretében az ifimunkát négy ágban igyekszünk megszervezni: Lélek, Test, Értelmelem, Szolgálat. Bibliái alapja a Lukács 2, 52: „Jézus pedig gyarapodék bölcsességben és testének állapotjában, és az Isten és az emberek előtt való kedvességben.”

Lelki munka

Kezdetben tevékenységünk csupán a hetente egyszeri bibliaórákból állott. Nevezhetjük ezt az alapok lerakása időszakának is (bár helyénvalóbb inkább folyamatos építésről beszélni), hiszen tevékenységünk fundamentumát kell képezze a lelki munka, arra való törekvésünk, hogy fiataljainknak személyes, élő kapcsolatuk legyen Istennel (imádságos háttér). Csak reá tekintve, csak az övele való egyedüli és szüntelen kapcsolat által leszünk képesek arra, hogy felismerjük, elfogadjuk és végül valóban betöltsük azokat a feladatokat, amelyeket Isten itt és most ránk ír.

Szeretetszolgálat

Később tevékenységeink körét igyekeztünk kibővíteni. Megkezdtük szeretetszolgálatunk szervezését. *Felhívásokat* intéztünk a gyülekezet tagjaihoz: segítsenek nekünk a rászoruló betegek, öregek felkutatásában. A felhívást megismételtük a helyi lapban is. És itt nyilvánult meg a már említett bizalmatlanság, ugyanis ezekre, és az újabb felhívásokra sem jelentkezett senki. Később a csoport tagjainak segítségével sikerült találni egy-két idős nénit: őket igyekeztünk rendszeresen látogatni, segíteni. Találtunk egy mozgássérült lányt is, őt abban igyekeztünk segíteni, hogy bibliaóráinkra rendszeresen eljuthasson, sőt legutóbbi felsőbányai szolgálatunk alkalmával őt is magunkkal vittük.

Felkerestük az Értelmi Fogyatékosok és Mozgássérültek Szövetségét is. (Asociatia Handicapatilor Motorici si Mintali) A tőlük kapott névsor alapján megpróbáltuk kiszűrni azokat a testvéreinket, akiken esetleg segíteni tudunk.

Ma 12 rászoruló személlyel, családdal vagyunk kapcsolatban. A problémáik egy részét magunk próbáljuk megoldani, más részét közvetítjük gyülekezetünk lelkipásztorai felé. Őt családnak áprilistól kezdődően magunk juttatunk rendszeres havi segílyt, másoknak a heti nagytakarításban, vagy bevásárlásban segítenek fiataljaink.

Az előbbiekkal párhuzamosan, kapcsolatba léptünk előbb egy árvaházzal, később az egyik közeli (Felsőbánya) öregotthonnal. A borpataki 6-14 éves kislányokat gondozó *árvaházat* rendszeresen látogatjuk, és – amennyiben módunkban áll – támogatni, segíteni igyekeztünk őket. Foglalkozunk a gyerekekkel, a nyári hónapokban több alkalommal kirándulni vittük őket. Meghatóan szeretetre éhes teremtményeket ismertünk meg bennük, s a hetek-hónapok során sokukkal szorosabb kapcsolatba kerültünk.

Még az elmúlt év folyamán szeretünk volna elkezdni egy akciót, melynek során kisebb csoportokban behoztuk volna őket a városba, különböző programokat szerveztünk volna számukra, sőt családjaik életébe is igyekeztünk volna bevonni őket. Ezt a tervünket csak idén sikerült megvalósítani, amikor – most első alkalommal – 18 kislányt fogadtunk egy napra „örökbe”. Ősszel cipőgyűjtési akciót szerveztünk számukra a karácsonyfájuk alól nem hiányoztak a mi ajándécsomagjaink sem.

Igyekszünk rendszeresen eljutni a felsőbányai *Öregek otthonába* is. Kiseb-nyobb gondjaikon igyekeztünk segíteni, családtagok felé közvetítettünk, Bibliákat juttattunk a rászorulóknak. Nem régen kis hordozható kazettófont kapott gyülekezetünk ajándékba, reméljük, hangfelvételen igehirdetéseket is magunkkal vihetünk legközelebbi útjainkra.

Említettem már, hogy kapcsolatban vagyunk az *Értelmi Fogyatékosok és Moz-*

gásszerűltek Szövetségével. Őket anyagilag próbáljuk támogatni a rendelkezésünkre álló alapból.

Itt említeném meg, hogy csoportunk tagjai – főleg a fiúk – komoly részt vállaltak a különböző *külföldi segélyszállítványok* elosztásában. Az egyházközségi nyilvántartás v. mint bejelentések alapján, Szász István lelkipásztor irányításával, gyülekezetünk néhány felnőtt férfitagjával együtt igyekeztek a lehetőségekhez képest mindenkihez juttatni a nyugati ajándékokból.

Kulturális tevékenység

Csoportunk kisebb-nagyobb mértékben bekapcsolódott a különböző egyházi ünnepekkel kapcsolatos *rendezvényekbe* is. Az elmúlt esztendőben részt vettünk az anyáknapjára ünnepély lebonyolításában, önálló műsorral az októberi Károli Gáspár megemlékezéseken, valamint énekkel, szavatokkal a hozzánk látogató vendéggyülekezetek, ifjúsági csoportok köszöntésére és (vagy) az azokkal közösen rendezett templomi ünnepélyeken (alkalmakon). Karácsonykor a baptista és a katolikus fiatalokkal közösen (a helyi MADISZ szervezésében) ökumenikus műsort állítottunk össze, amelyet a Kultúrházban adtunk elő.

Már az induláskor próbálkoztunk egy kisebb *ifjúsági énekar* alakításával, ez sajnos nem sikerült azóta sem. Legnagyobb akadály egy felkészült karvezető hiánya, amíg ez a probléma fennáll, nem lehetséges, hogy valóban színvonalas kórusral tudjunk a gyülekezetben szolgálni.

Viszont még 1990. elején, az egyik későbbi lelkes IKE-s kezdeményezésére és segítségével *ifjúsági könyvtárat* létesítettünk, felhasználva azokat a könyvszállítványokat, amelyek akkoriban oly gyakran érkeztek hozzánk külföldi gyülekezetek ajándékaiként. Könyvtárunkat azóta is folyamatosan bővítjük, az elmúlt év, hónapok folyamán újabb

könyveket, polcokat vásároltunk, s közös erővel ki is meszeltük a könyvtárnak helyet adó helyiséget. Ma már hetente háromszor van nyitva az olvasók előtt. Természetesen elsősorban evangéliumi szellemű könyvekkel tudunk szolgálni, de szép számmal vannak szépirodalmi, ismeretterjesztő könyveink is. Megrendelés alapján járattuk a „Harangszó” és az „Üzenet” c. református, valamint a „Mustármag” és a „Szeretet” c. baptista lapokat is, ezek is kikölcönözhetők.

Kapcsolatok más ifjúsági csoportokkal, misszió

Kapcsolataink más felekezetek fiataljaival, ifjúsági csoportjaival eddig eléggé visszafogottak voltak. Az említett ökumenikus karácsonyi ünnepély előrelépést jelentett ugyan, de az igazi áttörést az idei március 23. jelentette. Ezen a napon ökumenikus kórustalálkozó volt a helyi ref. templomban s ezt követően, délután, három felekezet fiataljai gyűltek össze, hogy a közös szeretetvendégséget követően lélekben is, ne csak fizikailag próbáljanak meg egymáshoz közeledni. Közös éneklés, bibliaolvasás után megállapodtunk abban, hogy mindent megteszünk azért, hogy a jövőben rendszeresen – lehetőleg havonta – újra találkozhassunk. Távlati tervként egy ökumenikus ifjúsági kórus és egy közös missziós csoport létrehozása is felmerült.

Szeretnénk, ha ezek az alkalmak valóban a közeledést szolgálják. Szeretnénk, ha fiataljaink át tudnák törni azt az emberi ítélkezés és gondolkodás által mesterségesen emelt falat, amely sok szívben ott áll ember és ember, felekezet és felekezet között. S végül szeretnénk, ha a szétrombolt falak mögött mindnyájunk számára láthatóvá válnék az a Krisztus, aki számára vallás és felekezet, szervezet és templom csupán eszköz az egy, közös cél érdekében.

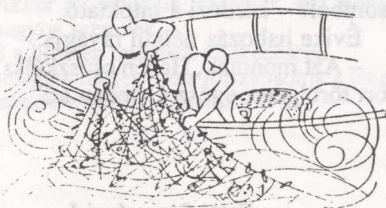
Itt jegyzem meg, hogy csoportunk bár ref. egyesületként működik, bizo-

nyos mértékben nyitott (szervezetileg is) más felekezeti fiatalok felé. Az ún. csatlakozó tagok között van egy katolikus testvérünk is, s a nem reformátusok szervezeti jogot is kaphatnak, bár tisztsegre nem választhatók.

Kapcsolatban vagyunk más, *ref. ifjúsági csoportokkal* is. (Szolnok, Kecskemét, Marosvásárhely, Szatmár). Egyházmegyénken belül a hagyományos fiatalokkal vagyunk közelebbi kapcsolatban. Tudomásunk van a létező és munkálkodó magyarláposi IKE-ről, de velük eddig még nem volt alkalom a találkozásra. Más egyházmegyénken működő csoportról nem tudunk, az általunk kibocsájtott kérdőívet, amely a tájékozódást (is) szolgálta volna, alig néhány egyházközségből küldték vissza.

Ez évi terveink között szerepel egyházmegyénk gyülekezeteinek végiglátogatása éppen a kapcsolatfelvétel és az *ifjúsági munka terjesztése* érdekében. (Április 18-ig két gyülekezetbe: a sárosmgyarberkeszi és a felsőbányai gyülekezetbe sikerült eljutnunk. Egyik egyházközségben sincs ifjúsági csoport.) További munkánk során szeretnénk együttműködni egyházmegyénk belmissziói előadójával, Lugosi Mihály lelkipásztorral, aki tájékoztató irodalommal, segédanyaggal és személyes bátorításával eddig is sokat segített. Hiszem, hogy nincs messze az az idő, amikor megtarthatjuk első egyházmegyei szintű ifjúsági konferenciánkat is.

Dávid Lajos
IKE elnök

Dsida Jenő

Te harangozol

Hunyd be a szemedet a dombtetőn,
Megindulsz lassan az úrben, a kék
levegőben; az őszi lombok hervadt
szagában. Előbb csöndes úszással,
lengéssel jobbra-balra, aztán szédületes
gyorsasággal, káprázatos ívben
messzire lendülsz, titokzatos szálak
tartanak, azokon himbálózól
édesen, fájón rettenetesen.

És delet kongat a falu harangja,
és minden kondulással egyre biztosabban
érzed, hogy te vagy a harang nyelve,
és az egész mindenség kék burája:
egy óriás harang. És öblös kongással,
testeddel, véreddel, egész valóddal
te harangozol az egész világnak.

Fotó: Szeverényi J.

Távolról sem dogmatizmus! (Dogmatika)

Egy régi katekizmuskérdés:

– Mivégre teremtett téged Isten?

És a kis mór é válasza:

– Engem bizony a faluvégre...

Ki miben hisz?

Egy falusi iskolába ellátogat a tanfelügyelő, ellenőrizni a gyermekek hitbéli tudását. A plébános, aki jól ismeri az ilyenkor szokásos kérdéseket, megbeszéli a tanulókkal, hogy a látogató kérdéseire kik és milyen sorrendben jelentkezzenek.

A hittanórán majdnem minden rendben megy:

– Hiszel az Atyais-
tenben?

– Hiszek! – feleli

Pista.

– Hiszel a Fiúistenben?

– Hiszek! – válaszol Karcsi.

– Hiszel a Szentlélek-Istenben?

– Hiszek! – válaszol Kati.

– És te – fordul a felügyelő Gyurihoz –, hiszel az Atya-istenben?

– Én nem, tisztelendő atya, abban a Pista hisz!...

A férfi büntetése

A plébános vizsgáztatja hittanosságait:

– Milyen bűnt követett el Ádám?

– Evett a tiltott fa gyümölcséből.

– És milyen büntetést szabott ki rá ezért a jó Isten?

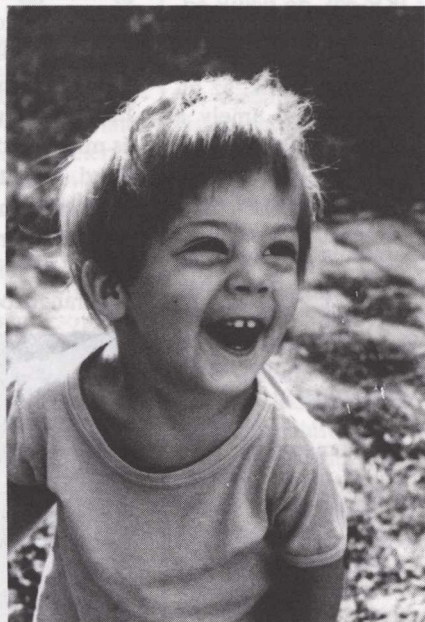
– Feleségül kellett vennie Évát.

Az asszony büntetése

– Mit mondott az angyal Évának, miután kiűzte a Paradicsomból? – kérdezi a hitoktató.

Évike habozás nélkül rávágja:

– Azt mondta: „Hason csúszkálj és port törölgetsz egész életeden át!”

Fotó: Szeverényi J.

ERŐT AD A MEGFÁRADTNAK

Partnereddé teszel, úgy beszélsz hozzám. Olyan közel emelsz magadhoz, ahonnan már nincs visszaút. Szereteted lenyűgöz és bénává tesz. Annyiszor hallgatlak, de alig változom. Ha nem is foglak fel értelmekkel, mégis érzek. Ez érthetetlen, mégis érteni kívánám. Miért van az, hogy néha úgy érzem, itt vagy, és már a lehelletedet is érzem, máskor meg átkozódva letagadlak. Sokszor otthagytalak már, mint gyermek az anyját, ha lát valami értéktelen, csillogó játékot. Tudom, ez a bűn, és ez neked fáj. Miért fogadsz vissza? Miért beszélhetek most is hozzád? Elvisekelhetlen ez a szeretet. Maradék nyálamban sárrá lett a por. Uram, én nem tudok nélküled élni, de mindig rosszul kereslek. A te tűz-szemed valóban nem templomok sötét hajóin úszó tömjén között ragyog fel – ahogy a benned hinni nem tudók nyugtatják magukat. – Meddig tűrsz még, és meddig kínlódsz még velem? Egy sóhajtásod megsemmisíthetne. Könnyedben kuporgok és már nagyon éget. Miért viseled ilyen szelíden az árulást? Amikor bántalak, nem ütsz vissza. Miért adod magadat akkor is, amikor nem kellesz? Pedig most is itt vagy, és ez olyan ijesztően jó.

Te vagy a szeretet és béke.
Te vagy az öröm és a hűség.
Te vagy a fény és a tenger.
Téged akarlak látni!
Segíts patakká válnom,
hogy tehetetlenül hozzád fussak.

Sz. J. 1982.

Pilinszky János:

Mielőtt

A jövőről nem sokat tudok,
de a végítéletet magam előtt látom.
Az a nap, az az óra
mezítelenségünk fölmagasztalása lesz.

A sokaságban senki se keresi egymást.
Az Atya, mint egy szálkát
visszaveszi a keresztet,
s az angyalok, a mennyek állatai
fölütik a világ utolsó lapját.

Akkor azt mondjuk: szeretlek. Azt mondjuk:
nagyon szeretlek.
S a hirtelen mtámadt tülekedésben
sírásunk mégegyszer fölzsabadítja a tengert,
mielőtt asztalhoz ülénk.

Introitusz

Ki nyitja meg a betett könyvet?
Ki szegi meg a töretlen időt?
Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
emelve és ledöntve lapjait?

Az ismeretlen tűzvészbe nyúlni
ki merészel közölnök? S ki merészel
a csukott könyv leveles sűrűjében,
ki mer kutatni?
S hogy mer pusztá kézzel?

És ki ne félne közölnök? Ki ne félne,
midőn szemét az Isten is lehúnyja,
és leborúlnak minden angyalok,
és elsötétül minden kreatúra?

A bárány az, ki nem fél közölnök,
egyedül ő, a bárány, kit megölték.
Végigkocog az üvegtengeren
és trónra száll. És megnyitja a könyvet.

Hogy a bibliai kifejezések: „igazgyöngyök”, ezt talán nem kell bizonygatnom senkinek. Mert megszólítanak, mert megítélnék, megállítanak, megvignasztalnak. Isten szava ez hozzánk, az élő Istené, aki rábízta emberi szavakra az ő kibeszélhetetlen gazdagságát.

Egyik bibliaolvasásom alkalmával ugrott ki egy kis szó: **KELL**. Ez a görögben: **DEL**, annyit jelent eredetileg, hogy „logikus szükségesség”, ill. „ami illő, és helyes”.

Azelőtt sosem figyeltem rá, most egyszerre kiragyogott a többi szó közül. Miért „KELL”? Kinek és mit? Annyira nem szeretem ezt a szót. Kényszerűségből csinálni valamit..., na, azt mindenki megnézheti, milyen lesz. Kell, ez annyit jelent, hogy valaki parancsol nekem. S az nem jó. Mert milyen jögon?! S akkor egyszerre megértettem, hogy a „KELL” szó Istené. Ő parancsol. Mert tudja, hogy minek kell lenni. Hogy kinek, mit kell tenni. Mert nála a „KELL” nem kényszer, hanem a logikus szükségszerűség, azaz a legjobb, a legteljesebb szabadság, mert nemcsak én képelem, hogy valami jó, hanem Ő helyez oda, vezet el oda, ő mondatja velem, s akkor biztosan jó. Az akkori bibliai igeveres így szólt: „Samárián kellett átmennie Jézusnak” (Jn 4,4).

Jézusnak kellett. Mert Őt az Atya vezette. Mert egyértelműen csak azt tette és akkor, amikor annak helye volt. Micsoda gondoskodás ez Isten részéről egy samáriai megvetett asszonyért. S milyen kijelentést kap a továbbiakban! Mert Jézusnak át kellett mennie! Hogy én ma olvashassam az ő beszélgetését. Hogy megértsem, hogy nekem sem parancsolhat más. Csak Isten („mert inkább neki kell engedni! Ap Csel 5, 29).

De ő, igen! S nekem a legjobb, ha engedek ennek a szent „KELL” –nek! („Neki növekednie kell, nekem pedig alábbszállnom!” Jn 3, 3!) Mi mindenről mondta Isten, hogy „KELL”?

„Jeruzsálembé kellett mennie, hogy sokat szenvedjen...” (Mt 16, 21)

„Ezt meg kell tenni, s azt sem elhagyni...”

(Lk 11, 42)

„Újjá kell születnetek!” (Jn 3, 7)

„...mennyit kell az én nevemért szenvednie...”

(ApCsel 9, 16)

Csak néhányat ragadtam ki a sok közül. Keresd tovább és együtt másokkal is beszélgetsetek róla! Mit is jelent a mi életünk a mi szavaink (Lk 12, 12) szempontjából ez a szent „KELL”!

Ablonczy Margit
Kecskemét

Gondolatok az

„ifjúsági éneklés”-ről

Énekeljétek új éneket az úrnak, énekelj az Úrnak, te egész föld! Énekeljétek az Úrnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadtársát minden nap! Beszéljétek el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek! Mert nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék...” olvashatjuk a 96. zsoltár első soraiban. De vajon tudunk-e valóban az Úrnak énekelni, tisztá szívből, vagy csak, úgymond, „slágerdalok”-at éneklünk? Mert nagy a veszélye annak, hogy éneklés közben oda se figyelünk az ének valódi tartalmára, mondani- valójára. Pedig ezek az „ifjúsági énekek” a legkomolyabb imádsággá válhatnak, amivel valóban az Urat lehet dicsőíteni.

Minden kornak megvan a maga sajátos zenei eszköztára, és megpróbál azon keresztül szólni az emberekhez. A XX. században a gitár, az elektromos orgona, a dob... az a hangszercsoport, amely meghódította a világot. Legalábbis a mai fiatalok többsége már el sem tudja képzelni a „zenét” ezen hangszeres nélkül. Ez nem baj, de van egy hibájuk: általában túlságosan hangos, és csak ritkán lehet olyan dalokkal találkozni, ami valóban megfogja az ember bensőjét. Nem akarok példákat mondani, de a legtöbb fiatal meg sem hallgatja az úgymond „komolyzenét”. (Pedig az elmúlt évtizedekben, évszázadokban is születtek olyan remekművek, melyek ma is nagyon értékesek.) Ez nem feltétlen az ő hibájuk, ez a kor sajátossága. De

ha már így is van, akkor az ő nyelvükön kellene több olyan éneket énekelni, ami elmélyíthetné őket. S erre lehet nagyon jó pl. az „ifjúsági ének”. Ezeket általában gitárkísérettel éneklük, illetve hozzátársul – lehetőség szerint – a már említett hangszercsoport.

Mi, akik ilyen dalokat éneklünk, s keresztyéneknek valljuk magunkat, meg kellene próbálnunk átadni mindazt, amit ezek által kapunk Istentől. Ehhez természetesen szükséges, hogy mi valóban átgondoljuk, odafigyelve azt, amit éneklünk, hogy az Úrnak szólhasson az ének. Persze minden ifjúsági csoportban más és más lehetőségek és adottságok vannak, de hiszem, hogy mindenhol megvan annak a csírája, hogy az éneklés által is kialakulhasson egy olyan bensőséges légkör, bensőséges hangulat, mellyel az Úrhoz lehet fordulni, az Úrra lehet figyelni. És ez már valóban ifjúsági vezetői feladat, (mely kellő áhítatot és komolyságot is igényel), hogy ne csak a külvilágnak szóljon az ének, hanem magunknak is, befelé fordulva, hogy ezáltal is közelebb kerüljünk az élő Istenhez. Befejezésül pedig ismét szóljanak a zsoltáros szavai:

„Dicsérjétek az Urat! Énekeljétek az Úrnak új éneket, dicséretet a hívek gyülekezetében!” (149. zsoltár)

Kérem Isten áldását és segítségét ezek megvalósulásához, hogy az „ifjúsági énekek” ne csupán közhelyek legyenek, hanem valóságos imádságok.

Hikisch Zoltán

TEN SING

Gondolom, már mindenki hallott, vagy olvasott valamit a Ten Sing-ről (TS), de ha mást nem, annyit biztos tud róla, hogy egy fantasztikusan jó dolog. Valami, amit fiatalok csinálnak a fiatalokért.

A TS-nek van három alapszava, amit egymás közt csak a három K-nak szoktunk nevezni Krisztus, Kreativitás, Kultúra. A bennünk lévő kulturális értékeket a saját kreativitásunkkal lehet nagyon jól hasznosítani. Ez lehet zene, tánc, pantomim, színjátszás, vagy bármi más, amit elképzelték. A legfontosabb persze Krisztus! A közös áhitatok, beszélgetések, az együtt végzett kreatív bibliatanulmányozás mind közelebb hozza egymáshoz a tagokat, erősíti hitünket és szeretetteljesebbé teszi az együttléteket. Van egy negyedik szó is, ez pedig a káosz. A próbák előtti hangulat és a szünetek legáltalánosabb jelensége. Persze nem kell túlzásba vinni, főleg, ha munkáról van szó.

Ha már kialakul egy csoport, automatikusan létrejön az egyéni arculata. Mindenki más és más értékekkel rendelkezik. Van valami, amit csak Te tudsz, egy ötlet, ami a Te fejedből pattan ki és továbbviszi az elkezdett gondolatot, s csak rajtad áll, hogy ezt elmondod-e. De hát miért ne tennéd, hisz Te is gazdagodsz a többiek által. Ha már egy idő óta együtt dolgozik egy csoport, akkor jöhet a koncert, ahol megmutathatjátok, hogy mit csináltatok eddig, és ahol olyan fiatalok láthatnak és hallhatnak benneteket, akik eddig még nem találkoztak Krisztussal. Ezért nagyon fontos, hogy a táncok, slágerdalok mellett keresztyén ifjúsági dalokat is énekeljete, s hogy az előadott történetből rájöjjenek arra, hogy teljes életet csak Krisztussal lehet élni.

Legfontosabbnak mégis a próbákat tartom, ahol együtt lehettek. Ha egy-egy koncert után valaki kedvet érez és eljön egy TS csoportba, érezze, hogy szeretettel fogadják, számítanak rá, barátokra talált, akik őt is ugyanúgy elfogadják, hibáival együtt, mint egymást. Hidd el, sokkal könnyebb lesz

meghallania a hívó hangot és elfogadnia Krisztust, ha tőled hall először szeretetéről, és szemedben, mosolyodban és életedben látja, hogy milyen csodákat élhet át az az ember, aki Krisztusra bizza életét.

Sáránci Izolda

TÁNC

Tánc a keresztyén

fiatalok életében

Ha azt modom, tánc, mi jut eszedbe? A középiskolás szalagavató, az illedelmes botladozás a tánciskolában, vagy a lány, akit legutóbb megforgattál? Vagy az, hogy nem, nem megyek, nekem három bal lábam van? Esetleg az, hogy keresztyén emberhez nem illik az ilyesmi? A tánc nagyon tág fogalom, mennyi mindent ki lehet vele fejezni! A primitív népek minden fontos mozzanatát elkíséri a tánc: sikert varázsol a vadászathoz, termékenységet, védelmet az ártó szellemtől. Beletartoznak a középkor haláltánc-jelenetei, a Hattyúk tava balett, a kalotaszegi legényes, a twist és még sok minden. A néptáncok fejlődési állomásai a körtánc, a sörtánc, a páros táncok és a még irányítottabb kontratánc, melyben a párok valamilyen mértani alakzat szerint mozognak, cserélnek helyet. De milyen szerepe lehet a táncnak a keresztyén alkalmakon? A tánc nagyon sok mindenre alkalmas. Ahol összekerül több ismeretlen ember, a játékok mellett jó alkalom arra, hogy megismerjük egymást. Mert megfognak egymás kezét a körtáncban, közel kerülünk, ha összeszűkül a kör, jól kapaszkodunk, ha száguld, és sűrűn bocsánatot kérünk, ha összetapostuk a szomszédot. A párcserélgetős körtáncban még könnyebb megjegyezni egymást. Összehoz a közös csetlés-botlás, nevetés, és jó dolog zenére lépkedni. A tánc, hasonlóan a ping-ponghoz felkelti az érdeklődést az ifjúsági alkalmak iránt. Azok, akik a tánc miatt jönnek el, előbb-utóbb érdeklődni és nyitni fognak az egész alkalom célja iránt.

Szalóki Eszter

NÜRNBERG

...Uno! Pirostat kérek! Vegyél föl négyet!... Este tíz óra van, lassan hazakéne menni, de ezt nem lehet abbahagyni! Pár nap alatt szenvedélyes kártyajátékosokká váltunk itt a Teestubában.

Nürnbergi testvérgyülekezetünk ifjúságának egy olyan terme ez, ahol kötetlenül beszélgethetünk, játszhatunk, teázhatunk. Hangulatos a berendezés, a fiatalok mindent maguk terveztek, ők építették a bárpultot is. Esténként mindig más a kiszolgáló, aki teát főz, a jelenlévők igényei szerint (kb. 15 fajtából lehet választani), vagy üdítőt tölt és mosogat. Természetes, hogy mindenki fizet a teáért, hiszen a pénz a közösbe megy, és ha legközelebb egy 16. fajta teára vágyik valaki, olyat is beszerznek. A szekrény tele van közkedvelt játékokkal, de ezen a héten az Uno szinte egyeduralkodó.

No, azért nem töltöttük az egész hetet a kártyaasztal mellett. Vendéglátóink gyülekezeti házában ping-pongozási lehetőség is van, minden ifjúsági csoportnak saját terme és egy pinceklub. Ez utóbbiban a búcsúesténk volt. Szintén saját készítésű a berendezés, a kiszolgálópult és a zenepult egyaránt. A diszkófények azért furcsán hatottak a gyülekezeti házbán. De itt nem zavar senkit, hozzátartozik az élethez.

És hogy még távolabb menjek a Teestubától, elmondom, hogy érdekes, változatos programunk volt. Megnéztük a várat, az óvárost, megismertük a St. Sebald templom történetét. Evangélikus templom léteére két katolikus védőszentje van St. Sebald és Hl. Katharina. A háborúban (mind ezek ellenére) szinte teljesen lerombolták. Ma az újjáépített templomot a béke emlékművéként is emlegetik.

Jártunk az Aufmarschgeländén (felvonulási tér), ahol Hitler kezdett óriási építkezést. Ma már a kész épületek csak történelmi emlékek. Hosszú évekig a németek nem akarták ezt a múltat vállalni, nem volt kiírva, mi minek épült. A feliratok csak az elmúlt egy-két évben jelentek meg. Nem lehetett kihagyni az állatkertet sem, ami egy fenyőerdőben található. Jobban mondva, a fenyőerdő van Németország legnagyobb állatkertjén belül.

Pénteken a templom kriptájában közös (német-magyar) esti imádság volt, vasárnap, hazaindulás előtt, még részt vettünk az istentiszteleten. A pályaudvaron már igazi jó barátoktól búcsúztunk, a mihamarabbi viszontlátás reményében.

Hogy addigra lesz-e nekünk is Teestubánk? Talán valamit sikerül megvalósítani terveinkből.

Sólyom Anikó
Budavári ifjúság

MEGJELENT!!!

„Akarsz-e játszani?”

- 100 Játékleírás -

Ara: 154 FT.

Megrendelhető

a KIE Szövetség címén:

1111 Budapest,

Bercsényi u. 14. III/2.

ZSIDÓ FIATALOK MAGYARORSZÁGON II.

E beszélgetés tárgya személyesebb hangvételű mint az előző riportunk. Új résztvevők: Faragó Melinda, 16 éves, a Veres Pálné Gimnázium tanulója, Szűcs István, aki a Berzsényi Gimnáziumban érettségizett, és Harsányi Eszter, aki most negyedikes a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban.

Vannak-e nem zsidó barátaid, ismerőseid, milyen a kapcsolatod velük?

Asher: Nincsenek nem zsidó barátaim. Ismerőseim vannak, például az osztálytársaim, nem titkolom az iskolában, hogy zsidó vagyok, és ők ezt – beleértve bizonyos különállásomat az osztályközösségen belül – elfogadják. **István:** Nagyon sok nem zsidó barátom van, nálam ez sosem volt szempont. De ragaszkodom egy bizonyos zsidó körhöz. **Melinda:** Inkább zsidók a barátaim, az igazán jók mindannyian azok, de nálam sem volt szempont sohasem, hogy ki zsidó és ki nem. **Eszter:** A legjobb barátnőm nem zsidó. Néha jobban érzem magam, ha nem zsidókkal vagyok, fontosnak tartom, hogy ne csak zsidó barátaim legyenek.

Melyikőteteket nevelték vallásosan?

Asher: Vallásos nevelést Magyarországon gyakorlatilag senki velünk egykorú nem kapott, a szüleink sem. Vannak emlékeim egészen kicsi koromról, amikor a zsinagógába vittek ünnepekre, de a vallást magát csak egymásfél éve kezdtem felfedezni. **Eszter:** Nálunk ez otthon nem volt téma. De vannak vallásos ismerőseink. **István:** Kiskoromban engem is elvittek ünnepekre, gyerekrendezvényekre, amelyek célja egy közösség létrehozása volt.

Akkor hogyan kerültetek kapcsolatba ezzel a zsidó közösséggel?

Melinda: Zsidó ismerősök útján, és persze Izraelben. A szüleim ugyan ellenzik ezt, ők inkább az asszimiláció hívei, azt mondják, ne vigyem túlzásba, ne váljak külön a többi embertől. **István:** Én lépten-nyomon zsidókba

botlottam, és velük mindjárt volt közös témánk, könnyebben összebarátkoztunk.

Mit jelent a mindennapi életedben a Habonim-tagság?

István: Semmiképpen sem életformát. Az iskolában sokan vagyunk Habonimosok, beszélgetünk néha a saját témáinkról, de az a véleményem, hogy Magyarországon nemigen találni olyant, aki tényleg zsidóként él a mindennapokban. **Eszter:** Szerintem a legtöbben a közösség miatt járnak a Habonimba.

Fontosnak érzitek, hogy legyenek kapcsolatok keresztény ifjúsági szervezetekkel?

Asher: Ez nem jutna eszembe. Zsidó szervezetekkel vannak kapcsolataink, nem érzem szükségét, hogy keresztényekkel is legyenek. **Melinda:** Úgy érzem, a keresztény ifjúsági szervezetek alapja, összetartója a vallásosság. A Habonim Drorban ennek nincs nagy szerepe. Inkább az összetartozás, az identitástudat, a ci-onizmus a lényeges. Azt hiszem, ez a különbség az, ami miatt nem lennénk egy hullámhosszon. **István:** Szerintem egy keresztény ifjúsági szervezet azt várná egy ugyanilyen zsidótól, hogy a vallásos dolgok sajátosan zsidó oldalát bemutassák, és erre a Habonim nem alkalmas. **Melinda:** Azt hiszem, mi inkább a tradíciók felől közelítjük meg a vallást, mint a hit felől. **István:** Kevés embert ismerek, aki a Tórát úgy hiszi, mint a keresztények az Ó- és Újszövetséget. Az, hogy a zsidó ünnepeket megünnepeljük, ettől nem veszti el a jelentőségét, csak egy kicsit módosul.

Szerintem nem vallásos alapon kellene közeledni egymáshoz. És még egy dolog azt hiszem, az antiszemitizmus egyik alapja egymás nemismerése.

Asher: Úgy vélem, ezt a közeledést, megismerést nem az ifjúsági szervezetek szintjén

kell elkezdeni, hanem a médiákon keresztül. A tévé vallásos negyedórái e szempontból nem sokat érnek. Szükség. Szükség van arra, hogy az emberekben élő zsidókép, ami talán nem negatív, de semmiképpen sem pozitív, megváltozzon. Sok múlik az elnevezéseken! A zsidó szó ne mint pejoratív kifejezés térjen vissza a közhasználatba. A második lépés, hogy megérezzük: a zsidókérdés csinált dolog. Ha valaki ahelyett, hogy „voltam egy zsidó orvosnál” azt mondja „voltam egy orvosnál”, megoldódott a probléma.

Mit jelent nektek a cionizmus?

Asher: Ettől a szótól sokan félnek. Alapvetően kétféle dolgot jelenthet az identitástudat, az összetartozás érzését, és a másik, hogy Izraelbe költözünk – nem azonnal és nem mindenáron, aki itt él, annak is fontos, hogy legyen egy zsidó közösség, akikkel megoszthatja problémáit. Én érettségi után, valószínűleg Izraelben tanulok tovább. Érdekel a nyelvészet, az idegenvezetés, tánctanítás... Hogy végleg ott maradok-e? Hatvan százalék. **Melinda:** Én nem tudnék a családomtól, barátaimtól elszakadni – nem tudom, hogy önző dolog-e. Csak végső esetben utaznék ki. **Eszter:** Szerintem Izraelben „nem kunszt” zsidónak lenni. Nekem többet jelent, hogy itt vagyok zsidó, itt vállalom ezt, és nem elvegyülök a sűrű tömegben. A keresztyén barátaimat sem tudnám itt hagyni, és fontos nekem, hogy másokhoz is tartozom. **István:** A cionizmus szerintem egy kicsit fonák dolog, valahogy úgy, mintha a zsidókról próbálnánk eldönteni, hogy nép-e vagy vallás tulajdonképpen. Haladónak érzem a hagyományápolás, az identitásteremtés szempontjából, de nem tudom elfogadni azt a szemléletet, mikor valaki Izraelben járva azt mondja, „hazamegy”. Tisztelem Ascher álláspontját, és nagyra becsülöm azt a munkát, amit a Habonimban végez, de én ilyen szempontból nem tudom a zsidóságot népek tekinteni. **Melinda:** Ez nagyon nehéz dolog, kár belemenni. Te attól vagy zsidó, hogy a szüleid... **István:** Én attól vagyok zsidó, hogy ide szeretek járni, követem a hagyományok bizonyos, minél szélesebb körét, zsidónak vallom magam és emellett kiállok. Elsősorban magyarnak érzem magam, de ez egy plusz identitás, ami ideköt.

Szerintetek van-e antiszemitizmus, és ti érezték-e valamennyit belőle?

Melinda: Hivatalos antiszemitizmus nincs, de létezik a Szent Korona... Személy szerint nem értek erősebb dolgok, legfeljebb visszahallottam, hogy az iskolában valakinek nem tetszett, hogy a zsidók „összetartanak”. Egy dolog, ami nagyon megdöbbentett, az osztálytársaim egyszer Hitler képeket rajzoltak, „emléked örökké szívünkben él”, stb. – a mi iskolánk eléggé kultúrált hely és itt is... **Eszter:** Személy szerint engem sem ért semmi, de sokan nem érzik, hogy sértenek a zsidóellenes viccek. Én mesélhetek ilyet, de egy goj nem mondhatja előttem! Tudod, hogy nem rosszindulatból, de rosszul tud esni. **Asher:** A keresztyének talán úgy érzik, hogy a zsidók lenézik őket, mert mindig egymás felé fordulnak, összetartanak, segítik egymást. Az antiszemitizmus szerintem ott kezdődik, mikor számolgatni kezdik, számon tartani, hogy ki zsidó. **István:** Szerintem kétféle antiszemitizmus van: a tudatos, ami veszélyes lehet, és a lezsidózás az utcán, mikor általában nem is tudják mit mondanak. A kettő együtt az, amit veszélyesnek érzek, mert a tömeg esetleg könnyen beugratható. Személy szerint nem találkoztam ilyen megnyilvánulással, azt hiszem, ezt a kérdést egy kicsit felfújják. **Melinda:** Igen, néha a zsidók is. **István:** De ha meggondoljuk, az idősebb generáció ilyen szempontból sérültnek tekinthető, és nem reagálhat „egészségesen” az ilyesmire. **Asher:** Úgy érzem, hogy a zsidóságon belül azt, hogy valaki Mózes–hitű magyarnak érzi magát Magyarországon, és Izraelbe megy vagy meghúz egy bizonyos határvonalat, mindenki maga dönti el. De azok a látványos külsőségek – vallásos „hókuszpókuszok”, öltözködés, hajviselet, befelé fordulás, amelyek talán akadályozhatták a közeledést, eltűntek. Magyarországon nincs ultra-orthodox réteg. **Melinda:** Talán minden keresztyénben benne van a passzív antiszemitizmus. **István:** Nem hiszem. Nehéz eldönteni, hogy ez mennyire nevelés kérdése. De a mi iskolánkban van egy baráti kör, így belegondolva a magjának jó része zsidó. Talán túlzás itt valamiféle zsidó szellemiségről beszélni, de ezeket az embereket nem lehetne „beugratni”. Fal az antiszemiták és a zsidók, nem a zsidók és keresztyének között van.

Szalóki Eszter–Marton Tamás

Kedvesem

úgy kínlódom a szavakkal
 úgy kínlódom hogy kimondjalak
 kimondjalak hogy közelebb kerülsz hozzám
 mert nélküled vak vagyok és néma és süket
 nélküled lélegzeni sem tudok nélküled olyan az
 élet mint a szerelem nélküli csók
 annyira elképzelhetetlen
 mint a mozgás nélküli anyag
 kedvesem
 segíts hogy kimondjalak

Kedvesem

úgy kínlódom a szavakkal
 úgy kínlódom hogy kimondjalak
 kimondjalak
 mert ezzel is közelebb kerülsz hozzám
 hozzám láncolnak a szavak is
 mert a te neved az értelem
 általad ébred magára a tudatos anyag
 általad ébred magára az Osztály
 mert minden tettének célja s oka
 te vagy
 kedvesem
 segíts hogy kimondjalak

2

Kedvesem

én annyit kerestelek
 annyit kerestelek
 hogy már majdnem elfeledtem emberül élni annyit
 kerestelek
 hogy lelkemre bütykösödött a bánat
 annyit kerestelek
 hogy kezdtem elveszíteni a hitet önmagamban

Lépteid nyomát kutattam

kiégett szemmel
 borzongó fasorokban
 felhők csücskében
 künn a harctereken
 és benn a
 gázkamrákban
 a te neved véstem az akasztófák gerendáiba is

ÁLOM A RE

Szerelmes versek

mert
 tudtam hogy újjászülsz

hogy megtalálász
 mert megtalállak

Kedvesem

annyit
 keres
 telek
 hogy
 már
 majd
 nem
 elfeledtem
 örülni
 mint a min-
 dig-éhes
 gyermek

annyit ke-
 restelek
 hogy megköszönjem neked
 a legszebb legtisztább
 szerelmet

3 (Az ismeretlen katona)

Hadd szóljak neked az ismeretlen katondról.

Szinaján történt.

A serpentinén, egyik forduló után,
 egyszercsak ott álltam a sír,
 az ismeretlen katona sírja előtt.
 Vannak ünnepi strok

PÜLLŐTÉREN

a szabadsághoz

ez hétköznapi volt.
Mert az ismeretlen katoná
holta után is sze-
rény.

Meghalt
1918-ban.
Ennyit lehet
megtudni
róla.

De én láttam
az ismeretlen
katonát!

Nem tudom,
milyen szeme
volt,
mert már nem
volt szeme
Nem tudom,
szöke volt-e

vagy barna,
mert már nem volt haja.
Nem tudom, milyen volt,
amikor búsuult, amikor mo-
solygott,
mert arcáról leborotvált a

húst egy repeszdarab.
Nem tudom, izmos volt-e a karja,
mert már karja se volt.

De azt tudom, hogy öt éves gyerek sírt utána és
egy koravén fiatalasszony
és egy rokkant szemű öregember és
egy fogatlan öregasszony.
En láttam az ismeretlen katonát!

És tudom, hogy a szemét
az ismert tábornok ette meg vacsorára,

és combcsontjáról az ágyúgyáros rágta le a húst,
és máját roston sütötték meg a
hadügyminiszter úrnak,

És hallottam az ismeretlen katoná hangját.

Ezt mondta
Szívesen halnék meg még egyszer
egy háborúban a háború ellen.

En hallottam az ismeretlen katoná hangját!
És szégyelltem magam.

4
Az örömet
te hódítottad vissza nekem
te hoztad napfényre a föld alól
és mellém adtad
hogy tápláljon
hogy tápláljam

az öröm bánatot eszik
az öröm téged szolgál
és a szépet
és a szépet
s mindent ami igaz
az örömet
te hódítottad vissza nekem
te oltottad ereimbe a
Kilencediket

a vér-szimfóniát
te adtad meg
a nélkülözhetetlent
a munka örömét
hogy okos kezem alatt
mosolyra igazítsa arcát a világ

5
Most távoli földrészekről szólok neked
kedvesem
távoli emberekről
kiknek lelkét a szolgaság
és testét kikezdte a rák
lepra tudóvész malária
kik együtt kelnek együtt feküsznek

az éhséggel
kiknek életét kikezdte a nyomor
de hű maradt hozzájuk a reménység
kikkel el akarják feledtetni
négyyszögletes-lelkűek
hogy mi az ember
de hű maradt hozzájuk a reménység
kik bíznak benned mint anyujukban sem
bíztak
mert anyujuknál is több vagy

Távolí földrészek
távolí emberek kidítását
hozza a rádió
az újság
az esti szél

halld meg őket kedvesem
halld meg
és szeresd őket
csak úgy lehetsz enyém
ha mindenkié vagy

7

(Álom a repülőtéren)
Ó, repülés! most milyen földiek, milyen közeliek,
milyen ismerősek
a várakozó, ezüst hasú gépcsodák,
szelűdek és türelmesek és győzelmeseek
- mikor alájuk bukik a világ,
csikká zsugorodik a beton-kifutó, jómagam
bogárnyivó,
e pohár sör harmatcsöppé,
egyé válunk mi itt, mindannyian,
mint ahogy egyek is
vagyunk, öröktől fogva s mindörökké -
én és te és ez a fűcsomó és a trolibusz é
s a korlátnál állodagáló
kíváncsiak,
ismerős szemmel mosolygunk egymásra,
magára ismer
bennünk az anyag
s a vágy, a vágyunk, mely a szárnyaló
gépek nyomán röptül lankadatlan,
hogy mindent belásson, ami az íves égbolt alatt
s fölött feszül,

sustorog s egygyé ötvöződik
békét akaró tüzes indulatban --
Ó, repülés!
röptülünk mi is, kedvesem - te, aki megszeretted,
és én aki
úgy lettem ember, hogy beléd tudtam szeretni,
s velünk száll minden, ami a szívünkhez,
az álmainkhoz tud igazodni,
benépesztjük az engedelmes úrt, mosolyaink
kezes bolygókon sétálnak,
felhők országútján menetelünk, és nem álom ez -
a ma
a holnapba árad
- végtelenbe a véges --
nem álom ez, kedvesem,
s ha álom sosem létezett ennél valóságosabb,
oly igaz, mint ahogy itt vagyok, itt vagy, oly igaz,
mint a
csóköz, a szavad,
szavad, mely erőt adott akkor is, mikor a jövőn
kívül semmim
se volt,
szavad, piros csillag-szavad, mely biztatón szí-
vem fölé hajolt -

- Ó, repülés!
Ó, kedvesem, hadd álmodjam végig e zengő életet
veled s ezt a percet -
most meghallgatom, meghallhatod,
ha éber szívvel
figyeled,
a molekulák kocancását s a Mars, a Hold,
a Vénusz üzenetét -
fönn gép köröz,
a béke kék folszínét hasítja, nekünk küldi üdvöz-
letét, te tudod, hogy a béke is végtelen, mint az
emberben az akarat, végtelen a béke, mint -
én hiszem ezt - végtelen a legmagasabb
fokon szervezett anyag -

- Ó, repülés, hadd álmodjalak tovább, s
hadd álmodjam tovább,
kedvesem, magunkat,
amint nézzük az érkező-induló gép-galambokat,
s összekocintjuk poharunkat.

Nem is olyan régen megkezdte nyomtatási munkáit a HARMAT Kiadói Alapítvány. Már az egyik előző számban is ajánlottunk néhány könyvet, s most a legújabbakra szeretném felhívni a figyelmeteket.

Minden kereső fiatal keresztyén szeretné tudni: MI AZ ISTEN AKARATA? – az életem, a dolgaim felől. Annyiféle tanítás elhangzott már, hogy mindenki szép lassan elbizonytalanodott? Vajon meg lehet-e tudni egyáltalán? S mennyit? Nem feltétlen bizalomra akar tanítani azzal, hogy nem tudhatom előre? stb.

Ebben a könyvben: **Jonathan Lamb: SZEMEIMMEL TANÁCSOLLAK TÉGED** egy olyan útjelzősorozat szerepel, ami nem receptet akar adni, s nem is általánosítja el a kérdést, hanem segít gondolkodni, s biblikus módon, egyszerű nyelvezettel vezet tovább. Mert a titok, marad titok, s az ismeret továbbra is csak rész szerint való. „De akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra van!” (Róm 8, 28)

Egy másik fontos kérdéssorozatra keres választ egy evangélicációs sorozat: **CSERI KÁLMÁN: Fürödj meg és megtisztulsz.** A történet a sikeres hadvezérről, Naámánról szól, aki mindent elért, amit lehetett, csak épp egy baja volt: gyógyíthatatlan leprában szenvedett.

A felvetődő kérdések az egész emberiség problémáit tárgyalják: Hogy lehet, hogy a technika csodáit alkotó, hatalmas tudású ember: fél? Hogy a gazdag, sikeres emberek olcsó gyűlölködésbe csapnak át, hogy a magukat sikeresnek mondó emberek pótszerekek próbálják magukat boldognak tudni. Mintha a „vitéz hős” emberiségnek is lenne egy kis szépséghibája. Hogy gyógyíthatatlan beteg. Fertőzőbeteg. Olyan betegségben szenved, amely érzéketlenné tesz, szép lassan szétmállik mindene, ami érték volt: a hite, szeretete, de a környezete, a vize is. Beismerjük-e, hogy betegek vagyunk, s keressük-e a gyógyulást?

A harmadik könyv szép ajándék lehet minden kezdő szülőnek és nevelőnek:

Dr. Ross Campbell: ÉLETRE SZÓLÓ AJÁNDÉK. A könyv elmondja, hogyan kell szeretni a gyermekeket. Hogyan kell szeretettel fegyelmezni. Annyira gyakorlati és olyan egyszerű tanácsokat ad, hogy mindenféle pszichológiai képzés nélkül is világosan kiderül, szeretni tanulni kell, s a szeretet kifejezése egy életen keresztül rendkívül fontos mindenkinek! Beszél a tévhitekről: – Ha szeretem, mindent meg kell adnom neki... – Számon kell kérnem, mert... – Majd ő maga döntse el..., s ezzel őszintén feltárja nevelésünk csődjeit. Ha valaki gyermekekkel foglalkozik, bármilyen minőségben, nagyon a figyelmébe ajánlom ezt a kis könyvet! Mindhárom megrendelhető:

HARMAT Kiadói Alapítvány
1447 BUDAPEST Pf. 521

Ablonczy Margit

Dr. Pálhegyi Ferenc: KERESZTYÉN HÁZASSÁG

Ez a könyv nagy hiányt pótol a keresztyén könyvkiadásban. Az író nemcsak a házassággal, hanem a házasság előtti kérdésekkel is foglalkozik, a szexualitástól a helyes szerepre való készségig. Úgy gondolom, a könyvet leghitelesebben Pálhegyi Ferenc, az egész művön végigvonuló hasonlatával mutathatom be.

"A házasság hasonlít a cipzárhoz: az egyik félnek csak a másikkal együtt van értelme."

–nt–

Református Zsinati Iroda
Sajtóosztálya Budapest, 1992

Ára: 208,- Ft

„Ki milyen lelki ajándékot kapott, úgy szolgáljatok azzal egymásnak” (1Pt 4, 10)

TÁNCSEMINÁRIUM

Budapest 1992. szeptember 11-13

Célja: A tánc közösségformáló szerepére építve olyan fiatalok képzése, akik csoportjukba visszatérve az ifjúsági munkában szerves részt tudnak vállalni.

Programok:

- Tánc a Bibliában (előadás)
- A tánc közösségformáló szerepe (előadás)
- Tánctanítás (előadás)
- Technikai háttér (előadás)
- Tánc történet (előadás)
- Magyar, zsidó, görög népi táncok tanítása

Részvételi díj: lehetőség szerint (max. 500 Ft)

Jelentkezés: 1992. aug. 20-ig a KIE irodában (1111 Bercsényi u. 14.)

1992. április 4-11-ig Svájcban egy vezetőképző táborban vettünk részt 3 fiatal Szolnokról, 2 Tatáról. Haslibergben (Brienz mellett), illetve Hembergben (St. Gallen mellett).

A tábor célja, hogy a keresztyén ifjúsági munka számára vezetőkeg képezzen. A képzés sokrétű volt a lelkigondozástól a különböző játékok tanulásáig. Minden reggel áhitattal és énekléssel kezdtük a napot. Délelőtt és délután voltak a tanórák, az előre megkapott órarend szerint. Az oktatás módszere nemcsak az volt, hogy az előadásokon hallottakat megtanuljuk, hanem mellette sok segédanyagot is kaptunk. Haslibergben még a 3 magyar fiatal mellett 2 szlovák is volt. Ránk való tekintettel a hivatalos nyelv a német volt és

nem a svájci *francia(. Sok tapasztalattal gazdagodtunk és sok ötletet kaptunk a svájci KIE munkájából, hogyan lehetne nálunk jobban csinálni.

Április 3-5. színjátszószeeminárium volt a kecskeméti EMMAUS-házban, a KIE színjátszóbizottságának szervezésében: Norvég, amerikai, dél-afrikai, német, svéd és erdélyi vendégeink is voltak.

Április 12-18. Evangéliumi Ifjúsági Konferencia volt a németországi Bodenrofen. Evangélicizációs sorozattal szolgált Szeverényi János.

A tavaszi szünetben „Irodalmi Kávéház” szeminárium volt Békéscsabán, a helyi KIE csoport szervezésében.

Április 26-án, KIE -istentisztelet volt az angyalföldi evangélikus istentisztelet keretében.

Az 1991. szeptember végén elindult ún. „hétő est” KJE csoport május 11-én felvette a PELIKAN nevet, megalakult a 10 fős választmány, az elnök Dobszai Emese, a titkár Dobos Réka lett.

Ugyanennél a csoportnál a tavasz folyamán elkezdődött a TEN SING munka is minden kedden. Egy évre a norvég KIE meghívására Sárándi Izolda tanulmányútra ment Norvégiába.

Egy éves szolgálat után elbúcsúztunk két norvég önkéntes munkatárstól, Jontól és Berndttől, akik a debreceni Mécse-KIE csoportunkban segítettek.

Hazaérkezett fél éves dán népfőiskoláról Lipták János békéscsabai KIE-tag.

A németországi Dasselben vett részt TEN SING szemináriumon, április 10-16. Szatmári Anna és Dani László.

Május 29–31. volt az Európai KIE Nagygyűlése Hollandiában. A magyar KIE-t Dani László és Szeverényi János képviselte. A lengyelekkel együtt újra teljes jogú tagnak vették fel Magyarországot. Dani László és Jon Mordal beszámolót tartott az önkéntes munkások szolgálatáról. A Nagygyűlés előtti Field group megbeszélésén és a nemzeti titkárok találkozáján Szeverényi János számolt be a magyar KIE életéről.

TEN SING SZEMINÁRIUM

Május első hétvégéjén TS Szeminárium volt Debrecenben. A jelenlegi két magyar csoport, a debreceni és a budapesti, találkozott, hogy a közös beszélgetéseken, próbákon megosszák egymással eddigi tapasztalataikat, s esetleges gondjaikra együtt keressék a megoldást. A közös áhitatokon egymás hitéből meríthettek szeretetet és lelkiert a vasárnap esti nagy eseményhez, a debreceni TS-csoport első, önálló koncertjéhez.

„Előzenekarként” az akkor még alig egy hónapja alakult budapesti csoport tartott bemutatót, majd a debreceniek másfél óras koncertje következett.

A hónapokig tartó kemény próbák után méltán arattak nagy sikert. Remélhetőleg egyre több taggal bővül csapatuk, akik talán olyan fiatalok, akik épp a koncert után éreztek kedvet ahhoz, hogy egy ilyen jellegű keresztyén ifjúsági csoport tagjai legyenek.

Imádkozzunk ezért a két csoportért, életükre, munkájukra kérve Isten áldását!

Sáránci Izolda

MEGJELENT!!!

„Énekeljétek az Úrnak..”

című énekekönyv.

Megrendelhető ill. megvásárolható a KIE iroda címén:

Bp., 1111. Bercsényi u. 14 III/2.

SPORT

Részlet

ROLF MÜLLER:

Sport hitből c. könyvből

Másoktól tanulni

Áhítati vezérfonalak, modellek, gyakorlati példák

Vezérfonal az áhítathoz

Mit csináljon az ember egy madzaggal, ha egy trikón egy szakadást meg akar foltozni? Nem madzagra, hanem fonálra van szüksége. Vezérfonalra azért, hogy senki ne keveredjen bele a bibliai magyarázatokba. A gyakorlatból vett kis tippekkel szeretnék saját áhítati előkészítésre ösztönözni és bátorítani. Itt nem trikók megfoltozásáról van szó, hanem arról a szakadásról, ami a bűn, ami az embert elszakítja Isten mentő szeretetétől.

Tippek a gyakorlatból a gyakorlat számára
„Személyes hozzáállás”

1. Ne maradj világtalan vakvezető, ha lehetsz bibliaolvasó is. Magad által megszabott időben és csendes sarokban naponta olvass Bibliát.

2. Isten szava a legelső, az összes többi 2. helyen áll.

3. Isten igéjében a legszebb Jézus neve. „Tartsd magad a vezetőhöz”
(Zsid 12, 2).

4. Kérd Istentől a legjobb Tanítót
(Jn 14,26a).

5. Az áhítat azt jelenti: Jézusra gondolni. Ő azért jött, hogy megtartsa, ami elveszett (Lk 19, 11).

„Előkészítési fázis”

6. A szöveg kiválasztása kí. Hagyj időt imádkozásra és előkészítésre. Időben válassz ki egy bizonyos verset egy útmutatóból, prédikációból, stb.

7. Tanuld meg a verset kívülről. Hagyd, hogy megragadjon. (Lk 2, 19; Fil 3, 12b)

8. Írd le a verset a fő mondanivaló szerint tagolva egymás alá.

9. Kérdezz a szöveg szerint és saját szavaiddal válaszolj: mit mond a szöveg

- önmagában
- nekem
- neked?

vagy: Melyik a legfontosabb kijelentés a versben? Hogy tudom azt a gyakorlatban megvalósítani? Mit jelent ez egy másik ember számára?

10. Vizsgáld meg, hogy a gondolataid összhangban vannak-e a szövegösszefüggéssel, ill. a Szentírással.

„Vázlatosan”

11. A gondolataidnak szóbeli tagolt formát adj. Próbáld meg a saját szavaiddal röviden elmondani.

12. A mellékgondolatokat hagyd ki. Koncentrálj egy kijelentésre, példára vagy alkalmazásra.

13. Megfelelő bevezető szavakkal vedd be a hallgatóságot a szövegbe.

14. Keress egy képet, példát, idézetet, hasonlatot, anekdotát szemléltetés céljából.

15. Zárd a magyarázatot egy megállapítással, következtetéssel, figyelmeztetéssel, személyes kérdéssel, stb. Az életre történő hivatkozás nélkül a legsebbebb szavak is üresek maradnak.

„Finomítás”

16. A magyarázaton menj végig még egyszer imádkozva

17. Húzd alá a legfontosabb szavakat. Tagolás!

18. A felolvasás nem beszéd! Szakadj el a kéziratodtól, saját szavaidat használd.

„Próba”

21. Számolj a Szentlélekkel, ő melletted áll.

22. Akinek van mondanivalója, annak nem kell bocsánatot kérni. Te követ vagy és Krisztus nevében beszélsz.

23. Köszönd meg, hogy Krisztus teljesen elfogad munkatársának. (1Kor 3,9)

24. Utána számolj el magaddal: Mi sikerült, mi nem, hogyan reagáltak?

„Az áhítati modelltől az eredetihez”

Gyakorlati példák következnek. Másoktól tanulni, ez az egyik cél. A másik, hogy az áhítat elején kis tartalékot adni az első szakaszra.

1) Mutasd meg pozitív hozzáállásodat a bevezetőben. „Adj hozzá egy kis ízesítőt!”

2) Először feltétlenül többször olvasd át a szöveget, hogy folyamatosan és tagoltan tudd előadni.

3) Zárd személyes állásfoglalással vagy imával.

„Alaptaktika”

Egy játék alapvető taktikája fontos feltétele a csapat sikerének. Ezért bizonyos fogásokat addig kell edzéskor gyakorolni, amíg automatikussá válnak. Ld. 11–15. tippek + ált. modellek, itt értékes tanácsokat találsz.

ÚTJELEK

Az erdőt járva sokszor botlunk a túristajelzések számtalan sokaságába. Színek mellett formáik is változhatnak. Ezt már mindenki biztosan felfedezte, így otthon csak ki kell választani egy útvonalat a térkép alapján, megjegyezni a jelzéseket és a terepen „csak” végig kell követni. Persze ez otthon az asztal mellett nagyon egyszerű, de számtalan esetben még gyakorlott erdőjáró sem tudja követni az utat, vagy nem találja az elágazást. Két tanácsom van, ami mindig segít, és így elkerülhető a komolyabb eltévedés:

1) Ha hosszabb ideje nem találsz jelzést, nézz hátra, hátha visszafelé sűrűbben festették.

2) Ha így sem találsz, menj vissza az utolsó jelzéshez, és ha volt elágazás, indulj el, nézd meg a többi utat. Ha csoportot vezetsz, ne indulj tovább az elágazástól, míg nem találsz meg a biztos utat. A beszélgetésbe belefeledkezve talán észre sem veszik, hogy bizonytalankodsz.

Tehát a túristajelzések két szempont szerint osztályozhatók:

- színek
- formák

Színek: Magyarországon négy színt használunk:

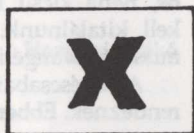
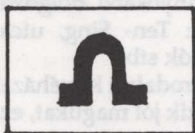
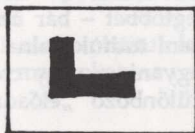
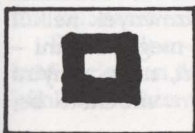
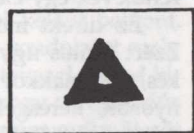
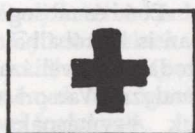
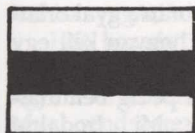
1. Kék	Országos kék túraútvonal, mely az ország leegértékesebb látóvonalát érinti
2. Piros	Egy hegység legfőbb túraútvonala
3. Zöld	Másodrendű útvonalak
4. Sárga	

Formák:

- Csík	Főútvonal
- Kereszt	Két főútvonalat köt össze és mindig a magasabb rendű színét viseli. Ebből még az alábbi jelzések is leágazhatnak
- Kör	Vízhez, forráshoz vezet
- Háromszög	Hegycsúcsra, kilátóhelyre
- Négyzet	Lakóhelyre, túristaházhoz
L	Romhoz, műemlékhez
a	Barlanghoz
X	Sút, télen ezen az úton mindenképpen illik elkerülni a fektetett sínyomokat.

A jelzések alapján nagyon otthonosan lehet mozogni az erdőben, de azért nem árt az óvatosság.

- MT -

Irodalmi Kávéház Szeminárium

Békéscsaba

1992 április

„Fáradoztatok annak a városnak a békességén, ahová fogságba vetettelek benneteket! És imádkoztatok érte az Úrhoz!”

(Jer. 29.7)

Lehet hogy ez a világvége?–Vánszorgó gondolataim le-lemaradnak a Békéscsaba felé igyekvő gyorsvonat száguldásából az utazás harmadik órájában. Gémeredett tagokkal kászálódok le a toladó tömegben, cipelem csomagom...–mosoly ölelés–Ez a fogadtatás mindent feledtet.Összetartozó közösség. Ez a KIE a világ bármely pontján. Ahol az újakat is örömmel fogadják, ahol ha butaságokat is beszélsz néha, talán a száz nagyobb a kelletténél, beteg vagy, esetleg mozgássérült, mégis teljes értékű ember lehetsz. Különleges egyéniség. Mindannyian azok vagyunk.

Békéscsabán belesöpöpentünk valamibe, amit Irodalmi Kávéháznak hívnak– s rögtön fel is olvadtunk benne .– Beletartozónak éreztük magunkat.

Az Irodalmi Kávéház: forma. A KIE számára nagyon fontos a fiatalok, vagy bármely „elhanyagolt” réteg megismertetése egy értékrenddel, Jézus értékrendjével, egy életformával.

Ez direkt módon ma riasztó lehet. Ezért fontos úgy élnünk, hogy az értékes, ugyanakkor vonzó legyen a magányosok, keresgélők számára. De mert mindennapjainkba nem tekinthetnek be, néha kicsit látványosabb dolgokat kell kitalálnunk. (pl: Ten- Sing, utca-misszió, evangélikációk stb.)

A békéscsabaiak Irodalmi Kávéházat rendeznek. Ebben érzik jól magukat, ezt

tudják adni többek között, s ezt próbálták meg átadni nekünk is Sikerral.

Megérkezésünk délutánján tehát egy ilyen kávéházi estén vettünk részt, melyen meglepetésünkre legalább 150-en voltak ott s mi harmincan.

Egy finn kórust, s két színész versmondását hallgattuk meg, a hosszú szünetekben kávé, tea, sütemény mellett beszélgettünk. Este Bakay Péter tartott előadást majd áhítatot, énekeltünk, gitározunk, s a néptánc sem maradhatott el, az udvaron új lépéseket tanultunk.

Vasárnap alternatív programként úszást jeleztek, de sajnos rajtam kívül senki nem érezte magát elég alternatívának a hajnali programhoz.Ezért aztán feláldoztam magam és jót zuhanyoztam.

A magunk készítette reggeli után áhítat, majd két előadás következett. Az előadások nagyon érdekesek voltak, mert saját tapasztalatból merítettek és konkrét gyakorlati útmutatást tartalmaztak.Természetesen sokat énekeltünk és játszottunk az „örök” Dobos Réka főszereplésével.

Ebéd és mosogatás után a gyakorlatban is kipróbálhattuk, hogyan kell egy Irodalmi Kávéházat megtervezni, megrendezni. Vacsora után pedig bemutattuk egymásnak a „Mi Irodalmi Kávéházunkat.”Talán ebből tanultunk legtöbbet – bár az előzmények nélkül nem tudtuk volna így megvalósítani – ugyanis a négy csoport, négy annyira különböző „előadást” mutatott be,

amennyire csak különböző egyéniségünkben, életkorunkból – formánkból telt.

Ekkor következett a rendezvény csúcspontja.

Áhitat, melyen kézen fogtuk egymást, melyen mindannyiunknak könnyes lett a szeme. Jézus köztünk volt.

Az utolsó délelőtt a csoportmunkák értékelésével telt, jót énekeltünk, beszélgettünk. S a búcsúáhitat melyen kézenfogva, énekelve imádkoztunk együtt...

– Bizony ez a világvége – mondta Bakay Péter az utolsó órákban.

De én hiszem – s tudom Ő is – hogy bármilyen nehéz megközelíteni egy falut, vagy várost, az ott élők a világ közepévé tehetik azt.

Hát ez történt Békéscsabán.

Hargitai Ildikó

Tiszadob '92

Tanuljunk járni végre!

1992 március 5-9-ig ifjúsági – YMCA-konferencia volt Tiszadobon. A Saphir program keretében kelet-európai fiatalok számára rendezett programon húsz magyar KIE -s vehetett részt.

A tizenkilenc nyelven egyszerre hangzó imádság, az összefonódó kezek, Isten érezhető jelenléte, meghatározó emlék marad mindannyiunk számára. Több mint száz országból hozták el, 80-100 éves YMCA munkájuk felhalmozott tudásanyagát, hogy átadják azt nekünk.

Hát hazaértünk. Gyorsan telnek a napok, s ha nem is gondolok mindfíg rá, agyam az adatok, élmények feldolgozásával, rendszerezésével foglalkozik.

Sokat tanultunk, de vajon tudjuk-e, mit kell hazavinnünk?

Rájöttünk-e – akik megpróbáltuk lehetőleg jobban érezni magunkat – a nekünk szóló üzentre?

Megtaláljuk-e az utat, amin el kell indulnunk?

Milyen jó is a KIE! Milyen jó is az YMCA! Jókat beszélgetünk, lovagolunk, kirándulunk, táncolunk. Vezetőképző taborokat szerveznek nekünk. Együtt vagyunk!

Az öröm, hogy végre van hol, van kinek elmondani, nem takar-e el valamit csillogó szemünk elől?

Gondolkodj néhány percig! Mit tettél Te? Mit tett csoportod másokért? Ha most jönne el az óra, mi az, ami felemelt tenyeredből nem pottyanna a semmibe?

Tiszadobon erről szólt az üzenet. Ezt kellett észrevenni, meglátni.

Lassan vége az egymásratalálás örömről szóló fejezetnek, a munkának kell következnie. A föld minden részéről a legjobbat, legfontosabbat hozták el nekünk. Japántól Manilán, Columbián, Canadán át Norvégiáig mindenki a mi születésünknel segédkezik. Hogy felálljunk, s újra járni tanulva induljunk önálló útra.

Hát igyekezzünk, tanuljunk akarjunk! Nem azért, mert nem szabad visszaélnünk a segítségükkel! Nem a „meghálalni” miatt! De ők szeretettel emelnek fel minket, körülmutatnak – Íme válasz! Ők a lehetőséget adják nekünk. Hát legyen bátorságunk választani! Megfogni, kezünkbe venni a sorsunkat.

Nem baj, ha másképp csináljuk, a lényeg az azonosságokban rejlik, s ez megfogalmazható két szóban: Istennel a fiatalokért!

A tiszadobi kastély kapuján tiszta szívvel, nyitott lélekkel kellett belépni, hogy befogadhassuk a gondolatot mely megöntözi régóta várt tavaszi erővel kicsiny KIE fácskánkat, hogy ne csak dús lombokat, de édes, bőséges gyümölcsöt teremjen.

Hargitai Ildikó

Elhagyatottság és egyedüllét / magány /

/ Loneliness and solitude /

*„Miután elbocsátotta a sokaságot,
felment a hegyre magányosan imádkozni.
Amikor beesteledett, egyedül volt ott.”*

Máté 14,23.

„Egyedül volt ott.” És mi is. Az ember, mivel ember egyedül van. Bizonyos értelemben minden teremtmény egyedül van. Minden csillag hatalmas magányban utazza végig a végtelen tér sötétjét. Minden fa saját törvényei szerint nő, betöltve egyedi lehetőségeit. Az állatok is élnek, harcolnak, és meghalnak csak sajátmagukért, bezárva saját testük lehetőségeibe. Természetesen úgy is megjelennek mint hím és nőstény, családban, falkában. Néhanyan közülük nyájban élnek. De mindannyian egyedül vannak! Élni annyit jelent, mint egy testben lenni – egy testben, elválasztva az összes többi testtől.

Ez minden teremtményre igaz, és az összes többi teremtménynél igazabb az emberre. Az ember nemcsak egyedül van, hanem tudja is, hogy egyedül van. Tudatában van annak, hogy micsoda, és felteszi egyedüllétének a kérdését. Megkérdezi miért van egyedül, és hogy hogyan tud győzni egyedülléte fölött: mert ezt az egyedüllétet nem tudja elviselni, és menekülni sem tud belőle. Az a végzet, hogy egyedül legyen, és hogy ennek tudatában legyen. Még Isten sem tudja elvenni tőle ezt a végzetet.

A paradicsom történetében ezt olvassuk: „akkor mondta Isten, nem jó az embernek egyedül” És megteremtette Évát Ádám testéből. Itt egy ősi mítosz használ, hogy megmutassa: eredetileg nem volt testi elválasztás férfi és nő között. Kezdet-

ben egyek voltak. És bár felismerik egymást, mint saját húsból való húst, mindketten egyedül maradnak. Egymásra néznek, és annak ellenére, hogy vágyódnak egymásra, látják idegenségüket. A történetben Isten maga hozza tudtukra ezt aényt, amikor külön beszél mindkettőjükhöz, amikor mindkettőjüket külön teszi felelőssé a saját vétkéért, amikor külön meghallgatja mindkettőjük mentegetőzését, amikor mindkettőjük felett külön mond ítéletet, és amikor hagyja, hogy megtapasztalják a szégyent saját meztelenségükben. Mindketten egyedül vannak. A nő megteremtése nem győzte le azt a helyzetet, amiről Isten úgy szólt, hogy nem jó az embernek. Az ember mégis egyedül marad. És a nőnek a megteremtése, bár segítséget jelent Ádámnak, nem jelentett többet az egyedüllétben levő embernek, mint még egy emberi lényt, aki ugyanannyira egyedül van. És az ő testükből származó összes férfi és nő szintén egyedül fog állni.

Megkérdezzük mégis: tényleg így van-e? Nem tett Isten valami jobbat? Nem szűnik-e meg jobban az egyedüllétünk a nemek találkozásában? De igen, természetesen, a kommunikáció óráiban és a szerelem pillanataiban. A szerelem extázisa felszívhatja az ember személyét a másikkal való egységbe, és úgy tűnik, hogy legyőztük a különállást. De ezek után a pillanatok után az egymástól való

elkülönültség érzése még mélyebb mint előtte, sokszor a kölcsönös taszítás pontjáig. Túl sokat adtunk magunkból, és most szeretnénk visszavenni amit adtunk. A vágy, hogy megőrizzük egyedüllétünket a szégyen érzésében fejeződik ki. Szégyeljük magunkat, amikor az intim valónk, szellemileg vagy testileg feltárul. Megpróbáljuk eltakarni meztelenségünket, ahogy Ádám és Éva tette amikor tudatukra ébredtek. Így férfi és nő egyedül marad még a legintimebb egységben is. Nem tudnak behatolni egymás legbelsőbb központjába, és ha ez nem így lenne, akkor nem lehetnének egymás segítői, nem jöhetne létre köztünk emberi közösség.

Ez az amiért Isten sem szabadíthatja meg az embert ettől az egyedüllétől: ez az ember nagysága, hogy van saját magában egy központja. El van választva a világtól, és csak így képes ránézni a világra. És csak mert rá tud nézni, tudja megismerni, szeretni és változtatni rajta. Isten azaz, hogy a föld uralkodójává teremtette, elválasztotta és magányba taszította. De az emberrel ezért is tud beszélni Isten is és ember is. Az ember feltehet kérdéseket, válaszokat adhat, és döntéseket hozhat. Szabadsága van jóra és rosszra. Csak ő szabad, Ő, akinek van egy meghódíthatatlan központja saját magában. Csak őt, aki egyedül van, lehet embernek nevezni. Ez az ember nagysága és terhe.

II

Nyelvünk bölcsen megkülönbözteti az ember egyedüllétét kétféleképpen. Létrehozta az elhagyatottság (loneliness) szavát az egyedüllét fájdalmának a kifejezésére, és létrehozta a magány (solitude) szavát az egyedüllét dicsőségének a kifejezésére. És bár a mindennapi életben nem különböztetjük meg ezeket a szavakat, mégis állandóan meg kéne tennünk ezt, így mélyítve az emberi sors iránti megértésünket.

A 25. zsolnáiban ezt olvassuk :

*„Fordulj felém és könyörülj rajtam,
mert magányos (elhagyatott) és nyomorult vagyok.”*

A zsolnáros érzi az elhagyatottság fájdalmát. Nem tudjuk pontosan, hogy milyen volt az elhagyatottsága, de ismerjük az egyedüllét sokféle jellegét. Mindnyájan megtapasztaltunk már néhányat közülük.

Legnagyobb az elhagyatottságunk akkor, ha azok akik segítettek elfelejtenünk, hogy egyedül vagyunk, elhagynak minket, vagy elválás, vagy halál útján. Nemcsak azokra utalok, akik a legközelebb állnak hozzánk, hanem azokra az emberekre is, akik a kommunikáció érzését adják nekünk, azokra a csoportokra, akikkel dolgozunk, vagy akikkel társadalmi kapcsolatunk volt, vagy akikkel szellemileg érintkezünk. Sok ember számára ez az egyedüllét állandó állapot lesz, és a mély melankólia folytonos forrása. Azoknak a magányos embereknek a sóhajtása akik körülöttünk és az egész világon élnek, megtöltik a szeretet által nyitott füleket.

De vegyük számba azokat is, akik körül vannak véve barátokkal, szomszédokkal, munkatársakkal, és akik családi közösségben élnek, és élvezik a nemek kapcsolatát –mindent, ami a többieknek nincs. És tegyük fel a kérdést: Ők az egyedüllét fájdalom nélkül élnek? Elrejtje-e egyedüllétüket a tömeg, amiben mozognak? Ha ezek közé az emberek közé soroljuk magunkat akkor így válaszolhatunk: Sosem éreztem magam annyira egyedül, mint abban az órában, amikor emberek vettek körül, de hirtelen tudatosult bennem végső elszigeteltségem. Elcsendesedtem és visszavonultam a társaságtól, hogy egyedül legyek egyedüllétemmel. Azt akartam, hogy külső helyzetem illeszkedjen a belső helyzetemhez. Ne kicsinyítsük ezt a tapasztalatot azzal, hogy megjegyezzük, hogy néhány ember egyszerűen nem elég erős ahhoz, hogy jelentős helyet szerezzen magának a csoportban, és visszahúzódásuk nem más mint a gyengeség kifejeződése. És ez arra utal, hogy lelkipásztori, vagy pszichiatériai segítségre van szükségük. Természetesen ilyen emberek nagy számban

léteznek, és segítségre van szükségük. De most az erősekről beszélek, azokról, akik megszerezték helyüket a csoportban, és akik ennek ellenére megtapasztalják a végső egyedüllét félelmét. A körülöttük levő világ hirtelen széttörésében, tudatában vannak az ember igazi helyzetének. Ne kicsinyítsük ezt a tapasztalatot azzal, hogy rámutatunk arra a tényre, hogy néhány ember úgy érzi nem értik meg, annak ellenére, hogy törekszenek arra, hogy megértessék magukat, és ezért érzik magukat egyedül a tömegben.

Senki sem tagadhatja, hogy vannak ilyen emberek, továbbá azt sem, hogy egy fajta igazságot bizonyítanak, mert kit értenek meg igazán? Akár az embert magát is? Egy személy relytélyét nem lehet át-fogni a jellegének tiszta leírásával. Azok, akik mindig félreértettek érzik magukat, összekeverik minden személy titokzatos-ságát valami elképzelt kinccsel, amiről úgy gondolják, hogy ők birtokában van-nak, és ennek felismerését követelik a töb-biekől. Amikor ez a felismerés elmarad, egyedül érzik magukat, és visszahúzod-nak. Nekik is segítségre van szükségük. De még egyszer: vannak olyanok, akiknek az igazi kincsük elég nagy ahhoz, hogy kifejeződést találjon, hogy megértettek és elfogadottak legyenek és akik mégis ren-delkeznek a végső egyedüllét rettenetes tapasztalásával. Ilyen pillanatokban a mindennapi életük felszínéről áttörnek az ember helyzetének a mélységébe.

Sokan érzik magukat egyedül azért, mert azon erőfeszítésük ellenére, hogy szeretettek legyenek, a szeretetüket eluta-sítják. Ez gyakran saját gyártmányú egye-düllét. Ezek az emberek feltehetőleg olyat követelnek jogként, ami csak ajándék le-het. Egy maguk-választotta magányba húzodnak vissza, keserűségen és rosszin-dulaton keresztül elégtételt véve azokon, akik elutasították őket, ténylegesen pedig élvezik az egyedüllét fájdalomát. Sok ilyen ember van, és ezek azokhoz a neurotiku-san egyedüllévőkhoz tartoznak, akiknek száma korunkban egyre nő. Nekik minde-

nekelőtt segítségre van szükségük, mert könnyen válhatnak démonikus erők áldo-zatává, ami aztán tökéletesen magukba zárja őket.

De van a szeretet elutasításának egy valódi tapasztalata is. Nem követel sem-miféle különleges jogot, de a remény vá-gyódik a másokra, és csalódik. A szeretet közösségének vége szakad, vagy egyáltalán nem jön létre. Az ilyen egyedüllét a világhoz való kötöttségeinket szakítja el. Valóban végsőképp egyedül vagyunk, és még a más irányokból jövő szeretet, vagy a mi saját szeretetünk hatalma sem képes ezt a terhet levenni rólunk. Aki el tudja fogadni a csalódott szeretet egyedüllétét keserűség nélkülük, az megtapasztalja az ember helyzetének mélységét radikálisan, és alkotóan.

Végül van két elhagyatottság, amit nem lehet elrejteni és menekülni sem le-het előle: bűn és a halál elhagyatottsága. Senki sem tudja elmozdítani rólunk azt, amit mi magunk követünk el igazi létünk ellen. Elrejtett és nyílt bűneinket is sa-játunknak érezzük, csak a mienknek. Iga-zában senki mást nem tudunk felelőssé tenni azért, amit mi követtünk el. Nem tu-dunk elfutni a bűnöktől, és nem lehet be-csületesen eltitkolni sem. Egyedül vagyunk vele. És ez az egyedüllét áthatja a többi egyedüllétet is, és azokat átformál-ja úgy, hogy ítéletnek érezzük őket.

És végül ott a meghalás végső elha-gyatottsága. A halálunkban egyedül mara-dunk. A többiekkel való érintkezés ezt nem szünteti meg, a többiek jelenléte eb-ben az órában nem szünteti meg az a tényt, hogy ez a saját halálunk, egyedül a miénk. Halálunk órájában az egész vilá-gtól elvagyunk vágva, mindentől, ami a vi-lágban van. Külön vagyunk választva minden dologtól és minden lénytől, akik elfelejtették velünk egyedüllétünket. Ki tudja elviselni ezt az egyedüllétet?

Folytatjuk...

Fordította: Menich Zsuzsa

Akarsz-e játszani?

Játszani nemcsak azért lehet, hogy jókedvűek legyünk, jó hangulatban töltsünk el 1-2 órát. Vannak olyan játékok is, amelyek segítségével jobban megismerhetjük egymást, segít a másokra figyelni, követni annak gondolatait, stb. A mostani 2 játékkal ehhez szeretnék segítséget adni.

Folytasd a mozdulatot!

Kategória: interakciós játék (kölsönös viszonyt, ráhatást kívánó játék)

Játékosok: 5-15 fő

Hely: tetszőleges

Csapat: 0

Kellékek: 0

Idő: 10 perc

A társaság egyik tagja bemutat egy rövid mozgássort, pl. egy gyakori hétköznapi jelenetet: lehúzza a cipőjét. A következő játékos folytatja az elkezdett „történetet”, hozzátéve egy újabb mozgássort, pl. korcsolyát vesz fel. A harmadik ezt megértve kimegy a jégre, és elkezd korcsolyázni. A történetet addig folytathatjuk, amíg fantáziánk engedi.

A játék során oda kell figyelnünk egymásra, és közben mozgáskutúránkat is fejlesztjük. Mindez persze nem zárja ki, hogy jót szórakozzunk is.

Énekelem az ÚR

Minden kincsem az, hogy dicsérlek Téged, Jézusom.
Minden kincsem az, hogy dicsérlek Téged, Jézusom.
Dicsérni mind jobban, dicsérni mind jobban! Minden
kincsem az, hogy dicsérlek Téged, Jézusom.

2. Minden kincsem az, hogy áldalak Téged...
3. Minden kincsem az, hogy áldalak Téged...
4. Minden kincsem az, hogy áldalak Téged...
5. Minden kincsem az, hogy áldalak Téged...
6. Minden kincsem az, hogy áldalak Téged...

Akarsz-e játszani?

Kulcsos játék

Kategória: interakciós játék

Játékosok: 10 fő fölött

Hely: csendes hely

Csapat: 0

Kellékek: 1 kulcsosomó

Idő: 10–15 perc

A játékosok körben ülnek vagy állnak, egy ember pedig középen áll csukott szemmel. A körben lévők egy kulcsosomót adogatnak nesztelenül körbe. Ha a kör közepén álló játékos meghallja a kulcsok zörgését, a zaj irányába mutat, és mond egy betűt. Ha eltalálta az irányt, a rajtakapott játékosnak 5 tárgyat kell modania a megadott kezdőbetűvel annyi idő alatt, amíg a kulcs még egyszer körbeér. Ha a rendelkezésre álló idő alatt nem tud 5 tárgyat megnevezni, ő kerül a kör közepére.

Énekem az ÚR

Adj erőt Uram, adj fény sugarat,
mely bevilágítja a Te utadat. Refr.: Ó,
áldd meg Uram minden percemet és tartsd föl-
öttem őrző kezedet, kezedet.

2. Adjbékességet, adjszeretetet,
hogy embertársaimnak szerezzek örömet.

refr.

3. Adjbiztatást, adjégi jelt,
hogy füleimmel meghalljam mit üzensz.

refr.

4. Adjhitet Uram, biztatóreményt,
hogy veled járva a célhoz érjek én.

refr.

5. Hogy érzem erőd, szent akaratod, így színed
elé a mennybe juthatok, Juthatok, a
mennybe juthatok.

SZÜNTELEN IMÁDKOZZATOK!

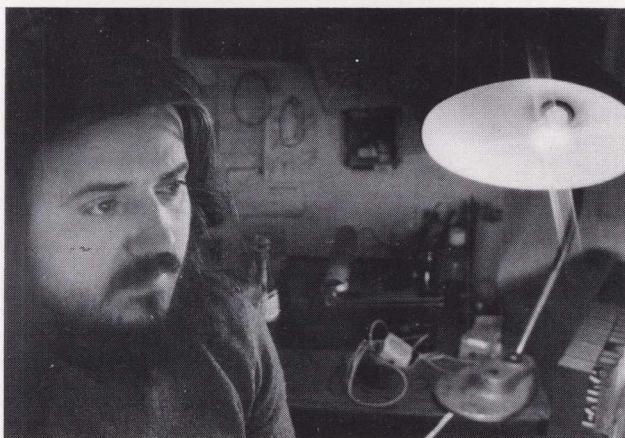
ADJUNK HÁLÁT

a táplálékért, ruhákért és a békéért
a könyörülő irgalomért
az EMBERRÉVÁLÁS lehetőségéért

IMÁDKOZZUNK

belső vezérlésért
a bp-i PELIKÁN KIE-csoportért
nyári táborokért
azokért, akik nem találják a megoldást
A Katolikus Egyházért
a románokért
jugoszláviai népekért

DICSÉRJÉTEK AZ URAT!

Fotó: Horváth András

„Testvérek, ne engedjétek magatokat a szeretettől eltántorítani a világ sok gonoszsága miatt. Szeressétek a embereket bűneikkel, nyomorúságaikkal együtt. Sőt Istennek egész világát, minden fűszálát, és vízcseppet, minden madarat s minden felhőt, napfölkeltét és a nap enyészét egyaránt szeressétek. A szeretet hatalmas erő, neki nem lehet ellenállni, s ha Isten velünk, látni fogjuk, nincsen hozzá fogható.”

(Dosztojevszkij)

Ára: 40 Ft.